1847. No. 10.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 2 FEBRUARIJ.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van *Friesland*,

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de Kohieren van de Grondbelasting op de Gebouwde en Ongebouwde Eigendommen, voor het dienstjaar 1847, van de Gemeenten: *Franeker*, *Beetgum*, *Berlikum*, *Deinum*, *Dronrijp*, *St. Anna-Parochie*, *St. Jacobi-Parochie*, *L. Vrouwen-Parochie*, *Birdaard*, *Akkerwoude*, *Kollum*, *Westergeest*, *Buitenpost*, *Koten*, *Oosterwierum*, *Roordahuizum*, *Sneek*, *Nijland*, *Heeg*, *Arum*, *Makkum*, *Tjerkwerd*, *Wommels*, *Balk*, *Langweer*, *Lemmer*, *Oosterzee* en *Koudum*, zijn gearresteerd, en ter invordering afgezonden, en dat de reclames tegen de aanslagen voor die enkele gevallen, in welke dezelve mogten kunnen plaats vinden, met de vereischte bijlagen voorzien, zullen behooren te worden ingediend binnen *drie* maanden na de afkondiging van de Kohieren, bij den Controleur van de Directe Belastingen en het Kadaster, den Heer *J. J. de Jongh*, te *Leeuwarden*.

Leeuwarden, *De Staatsraad*, *Gouverneur*,
den 30 Januarij 1847. VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 29 Januarij 1847, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 12,33.
Van de *Rogge* per last . . . . » 320,25.

Leeuwarden, *De Staatsraad*, *Gouverneur van Friesland*,
den 1 Februarij 1847. VAN SIJTZAMA.

SPANJE.

MADRID, *den* 22 *Januarij*. Het ministerie heeft in het congres eene nieuwe nederlaag ondergaan. De ministeriële kandidaat tot het vice-presidentschap, Heer *Rios-Rosas*, heeft, bij eene tweede stemming, met 76 stemmen voor den kandidaat der oppositie, den Heer *Seijas Lozano*, die er 102 bekomen heeft, moeten onderdoen. — De vorming van een nieuw ministerie door den Hertog *de Casa Irujo* schijnt hinderpalen te ontmoeten, ondanks het aanbod van dezen en den aandrang der Koningin blijft de Heer *Mon* weigerachtig, den post van minister der finantiën weder op te nemen, en anderen aarzelen. Men denkt, dat de noodzakelijkheid eindelijk de taak der zamenstelling van het nieuwe bewind aan de Heeren *Castro y Orosco* en *Pacheco* zal doen opdragen.

PRUISSEN.

BERLIJN, *den* 24 *Januarij*. De dagbladen houden zich op nieuw zeer sterk bezig met de geruchten omtrent eene verandering in de staatsregeling onzer Monarchie. Sommige berigten gaan zoo ver van stellig te verzekeren, dat aan de provinciale staten in de aanstaande lente eene nieuwe grondwet voorgelegd zal worden, en dat bij die wet het stelsel van eene enkele, niet in twee kamers verdeelde statenvergadering aangenomen is. Ondertusschen schijnt men het zelfs nog niet eens te zijn, of de provinciale staten, dan wel derzelver comité of gedeputeerde staten bijeengeroepen zullen worden; ook niet of zulks tegen den eersten Mei of later in de maand gebeuren zal. Over het algemeen schijnt omtrent dit gewigtige vraagstuk nog veel onzekerheid te heerschen. Zij die het stelligst in hunne beweringen zijn, verzekeren ook dat aan de provinciale staten, wanneer zij hier in den vorm van rijksstenden bijeen zullen zijn, terstond eene finantiewet voorgelegd zal worden. Ook wil men dat de zoogenaamde tolerantie-wet afgewerkt is, en dat volgens dezelve de dissidenten, om aan hunne huwelijken de vereischte wettige kracht te geven, dezelve burgerlijk zullen moeten aangaan. Men meent tevens te weten, dat door deze wet in den toestand der Joden geene verandering gemaakt wordt.

— Oppervlakkig beschouwd, schijnt het bijna ongeloofelijk, dat de Nota van Zweden, eene mogendheid van den tweeden rang, ten opzigte van de inlijving van Krakau, aan de Noordsche diplomatie veel onaangenamer is geweest, dan de protesten van *Guizot* en van *Palmerston*, en evenwel valt hieraan, bij eene nadere overweging, niet te twijfelen. De Noordsche kabinetten hadden, toen zij het besluit tot opheffing van den staat van Krakau namen, op de protesten van Engeland en van Frankrijk gerekend; zij waren daarop voorbereid en de inhoud dier stukken was niet verontrustend genoeg, om hen in het genomen besluit te doen wankelen. Maar sedert lang is men niet meer gewoon, mogendheden van den tweeden rang zich in Europesche vraagstukken, die haar zelve niet onmiddellijk betreffen, te zien mengen, en het door Zweden stellen van deszelfs mede-onderteekening onder het Weener traktaat, had men als eene loutere formaliteit beschouwd. Het onverwacht te voorschijn treden van dit rijk konderhalve wel verrassend wezen, en het onaangename er van lag hierin, dat de Zweedsche nota doet vooruitzien, aan welke zijde Zweden zich scharen zou, zoo het eenmaal in Europa tot eene nieuwe groote organisatie moest komen; hierin is het staatkundig gewigt van den door Zweden gedanen stap gelegen. Daarom doet het er ook weinig toe af, of de inhoud van de nota een louter protesterende is, dan wel of dezelve, onder het erkennen van eene droeve noodzakelijkheid, den wensch te kennen geeft, dat het *de laatste daad van zulk eenen aard* moge wezen; het denkbeeld, hetwelk het document aangeeft, blijft hetzelfde. Koestert Rusland inderdaad het ontwerp, hetwelk men het toeschrijft, en is de opheffing van Krakau slechts het voorspel daarvan, zoo moet de aangenomene houding van Zweden het op het onaangenaamst treffen. De Russische staatkunde is er, sedert den dood van *Karel XII*, altijd op uit, Zweden aan haar grondgebied te hechten, omdat zij steeds van dien kant eene gevaarlijke tegenstreving te wachten heeft, ingevalle zij de hand naar Konstantinopel mogt uitstrekken. Om diezelfde reden heeft ook de Porte haar leedwezen over het gebeurde met Krakau betuigd; dit is evenwel de flikkering voor den naderenden dood, die haar later door deze vernietigings-bron zal worden aangebragt; maar de nota van Zweden is dreigend. Vindt Engeland immer, ter gepaste ure, eenen bondgenoot aan de Oostzee, zoo zou de Engelsch-Zweedsche vloot zich even spoedig in de Finlandsche golf kunnen vertoonen als de Russische in de Zee van Marmora, en Petersburg zou zich in hetzelfde gevaar bevinden, als de hoofdstad van het Ottomannische rijk. Reeds *Gustaaf III* trok het zwaard tegen *Katharina*, tot behoud van de Porte, en had het vermaad van den Zweedschen adel zijne pogingen niet verlamd, zoo zou de trotsche Keizerin hare overwinning op de Turken met eene vlugt hebben zien eindigen. Die tijden zijn nog niet vergeten, en is Finland sedert eene Russische provincie geworden, zoo behoeft het toch geenen aandrang van buiten af, om zijne voorliefde voor Zweden, die het nog altijd behouden heeft, op nieuw aan den dag te leggen. In Petersburg weet men dat zeer goed, en daarom heeft de nota van *Oscar I* er dieper getroffen, dan al het rumoer in het Westen, waarop men sedert lang voorbereid was.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 27 *Januarij* De ontwerpen van wet, waarbij alle regten op den invoer van granen en de scheepvaarts-regten worden opgeheven tot 1 September dezes jaars, zijn eergisteren ook door het Huis der lords aangenomen, en terstond door H. M. de Koningin bekrachtigd en uitgevaardigd.

— De ministers hebben eergisteren in de beide Huizen van het Parlement de maatregelen voorgedragen, die zij ter verbetering van den toestand van Ierland beraamd hebben en nader, in den vorm van ontwerpen van wet, ter tafel zullen brengen. Deze maatregelen strekken hoofdzakelijk, om de verdeeling der landerijen en de ontginning van nog onbebouwde gronden krachtig te bevorderen, niet alleen door opheffing van zekere bepalingen en verordeningen, welke die verdeeling en ontginning thans belemmeren, maar ook door middel van geldelijke voorschotten uit 'sRijks kas. Tot welk geldelijk bedrag daartoe opofferingen van de schatkist gevorderd, en op welke wijze de gelden bijeengebragt of beschikbaar gemaakt zouden worden, is tot dus ver niet opgegeven.

— Gisteren avond heeft de heer *Fielden* — die thans in het Huis der gemeenten als kampvechter voor de belangen der werkende en behoeftige klassen is opgetreden, in plaats van lord *Ashley*, welke vroeger die menschlievende taak met zoo veel ijver en volharding, maar zonder goed gevolg, vervuld heeft en nu geen lid van dat Huis meer is, — in die vergadering een voorstel gedaan, om te bepalen, dat de werktijd der kinderen en vrouwen in de fabrijken dagelijks niet langer dan van *tien* uren zal mogen zijn. Hij heeft bij deze gelegenheid herinnerd aan hetgeen reeds zoo dikwerf te berde is gebragt omtrent de nadeelen, die de overmatige fabrijk-arbeid op de ligchamelijke en zedelijke ontwikkeling van de jeugdige en zwakke werklieden uitoefent, en omtrent de schadelijke gevolgen, die ook voor het algemeen en de nationale welvaart daaruit voortspruiten. Gelijk vroegere voorstellen van denzelfden aard, zoo is ook het tegenwoordige weder heftig door sommige leden bestreden, voornamelijk op grond, dat de bewuste beperking van den werktijd op eene ongepaste wijze inbreuk maakt op de vrijheid der werklieden en der werkbazen om hunne betrekkingen onderling te regelen, — en dat dezelve bovendien gewis eene vermindering van de werkloonen, niet alleen in de fabrijken, maar ook voor alle anderen arbeid, ten gevolge zal hebben, en daardoor een nadeeligen invloed uitoefenen op de middelen van bestaan der arbeidende klassen.

De ministers hebben zich niet tegen het indienen van de door den heer *Fielden* voorgedragen wet verklaard, maar te kennen gegeven, dat zij dezelve, bij de nadere behandeling, zouden bestrijden. De meerderheid der vergadering schijnt dezelfde gezindheid te koesteren, en ten laatste is tot de eerste lezing van het ontwerp besloten. Bij het nemen van dit besluit heeft, blijkens de aanmerking van sommige sprekers, de bedenking gegolden, dat het dadelijk afwijzen van het voorstel een allerongunstigsten indruk zoude maken op de talrijke fabrijkarbeiders, die van de voordragt eene verbetering van hun toestand, inzonderheid van het lot hunner kinderen en vrouwen, verwachten. — De bij deze beraadslaging te berde gebragte meening, dat de groote sterfte in de steden een bewijs zou opleveren van de noodzakelijkheid der door den heer *Fielden* verlangde bepaling, is door een der ministers bestreden met de verklaring, dat de sterfte in de fabrijkplaatsen niet aanzienlijker is dan in andere groote steden. Ten bewijze hiervan bragt hij bij, dat de sterfte te Liverpool, waar geene fabrijken zijn, grooter is dan in de fabrijkstad Manchester. Hij erkende echter, dat er noodwendig maatregelen behoorden genomen te worden, om den toestand der gezondheid van de bewoners der groote steden, in het algemeen, te verbeteren.

— De berigten uit Ierland omtrent den toestand der behoeftige bevolking blijven steeds allertreurigst. In de laatste dagen is de ellende vooral in de graafschappen Longford, Galway, Leitrim en Kerry op eene schrikbarende wijze toegenomen. — Daarentegen behelst een in de *Times* van heden medegedeelden brief uit Dublin van eergisterende verblijdende tijding, dat in de prijzen der granen eene neiging tot daling bespeurd werd, en dat men zich vleide, dat de speculatie nu haar hoogste punt bereikt had en dat de prijzen binnen 3 à 4 weken tot derzelver gemiddeld bedrag zouden teruggaan.

— Men leest in den *Morning Chronicle*: »Particuliere brieven van Singapore vermelden in het breede de daadzaak, dat een Britsch officier der marine is afgevaardigd, om plegtig Laboan in het bezit te nemen, en daar het noodzakelijk geacht werd, dat de gouvernements-agent Mr. *Brooke* tegenwoordig zoude zijn bij het hijschen der vlag, is aan Kapt. *Mundy* bevolen geworden, zich bij hem aan te melden te Sarawak, bij zijne reis opwaarts de kust. Op het tegenwoordig tijdstip zullen wij dus ongetwijfeld onze eerste nederzetting in den Indischen Archipel gevestigd hebben. Bij den eersten aanblik zal het belangrijke van dezen stap niet ingezien worden, doch door de pogingen van de bekwame en ondernemende medewerking van den Hr. *Brooke* en den Hr. *Henry Wise* zal de groote waarde der markt, dus opengesteld, aan de kooplieden van Europa kenbaar worden.

Tot kortelings lag het geheele eiland Kalamatan, doch meer bijzonder het Sultanaat van Borneo, bijna buiten de palen des handels; want zelfs de Hollanders, die nu aanspraak maken op zoo groot een gedeelte van het eiland, hebben werkelijk weinig of geene gemeenschap met de inboorlingen, over welke zij voorgeven oppermagtig te heerschen. De pogingen echter, die wij gedaan hebben tot onderdrukking der zeeroverij, hebben den geest van onderneming bij de Mohammedaansche handelaars opgewekt, van welke velen met hunne booten te Singapore waren bij het vertrek van den laatsten post, en die melden, dat alles op het eiland en op de kusten rustig was. Deze stand der zaken zal nu naar alle gedachten duurzaam worden. Zeeroovers zijn niet gewoon zich te vertoonen in de nabijheid van een Britsch eskader, en wij vernemen, dat sir *Thomas Cochrane* voornemens was in de engten te kruisen, tot de aankomst van zijnen opvolger, die verwacht werd in den loop van Januarij.

Deze omstandigheden zullen, naar wij vermoeden, binnen kort leiden tot een onderzoek naar de eischen der Hollanders op deze uitgebreide gedeelten van den Archipel, welke Zijne Nederlandsche Majesteit onlangs opnoemde onder de bezittingen van Holland. Overal, waar eene beschaafde natie hare oppermagt verklaart, behoort zij ontegenzeggelijk de middelen te bezitten om hen te beschermen, die toestaan hare onderdanen genoemd te worden. Doch Holland is tot hiertoe magteloos geweest in den Archipel; in plaats van bekwaam te zijn de inboorlingen te verdedigen tegen roof en gevangenschap, heeft het zelfs toegezien dat eigen oorlogschepen genomen en onttakeld werden door de Boeginezen. Nu zal deszelfs handel, gemeenschappelijk met die van andere natiën, vrijwaring genieten van alle verstoring door de tegenwoordigheid van een Britsch eskader; doch in hoeverre de inboorlingen, die niet in gebreke kunnen blijven om de bijzonderheden van hunnen toestand te begrijpen, de Hollanders met veel onderscheiding of achting zullen beschouwen, is meer dan wij beslissen kunnen. Hunne inhaligheid en eerzucht zijn waarschijnlijk hunne magt te boven gegaan. De gebeurtenissen zullen echter spoedig leiden tot de herstelling des evenwigts van zaken in den Archipel, alwaar tot nu toe onwetendheid en geheimhouding voortdurend ontelbare misbruiken hebben in stand gehouden.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 28 *Januarij*. Gisteren is bij de kamer der Pairs het ontwerp van wet omtrent den invoer van granen in beraadslaging gekomen. Geen der sprekers heeft de bepalingen der wet bestreden, die na een kort en onbelangrijk debat met eenparige stemmen aangenomen is. In deze zelfde zitting had de minister van koophandel ter kennis van de Pairs gebragt, dat vreemde schepen, al waren zij niet geheel met koren geladen, daarom niet te min, voor dat gedeelte hunner lading, hetwelk uit koren bestaan mogt, genot van de voordeelen der wet zouden hebben.

— In het jaar 1846 zijn in Frankrijk gedrukt 5916 boekwerken, met inbegrip der dagbladen. Van dezelve zijn 5324 in de Fransche taal opgesteld, en van de overige: onder anderen, 8 in het Hoogduitsch; 72 in het Engelsch; 6 in het Arabisch; 49 in het Spaansch; 80 in het Grieksch; 3 in het Hebreeuwsch; 49 in het Italiaansch; 146 in het Latijn; 1 in het Persiaansch; 4 in het Poolsch; 11 in het Portugeesch. Zweedsche, Russische, Deensche en Nederduitsche werken komen in de opgave niet voor.

BELGIE.

BRUSSEL, *den* 29 *Januarij*. Wij lezen in den *Observateur*: Ons ongelukkig land is thans aan alle ellende ten prooi. De mazelen heerschen hevig in de omstreken van Brussel en vooral te Molenbeek St. Jan. Verscheidene personen zijn reeds aan deze epidemische ziekte overleden. Daarbij komt nog, dat men geen stap doen kan, noch in de voornaamste straten van Brussel, noch vooral te Molenbeek St. Jan, zonder geheele huisgezinnen der ongelukkige bewoners uit beide Vlaanderen te ontmoeten, die heen en weder dwalen. De verwarmingslocalen (chauffoirs) bieden het ellendigst schouwspel aan, dat men zich kan voorstellen. De meeste armen komen van Oudenaarde en Ninove hier heen.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 28 *Januarij*. De Tweede Kamer der Staten-Generaal

is, naar men verneemt, tegen den 8 Februarij aanstaande bijeengeroepen, om hare werkzaamheden te hervatten.

— Zr. Ms. fregat *de Sambre*, onder bevel van den kapitein ter zee *H. Ferguson*, is den 26 Januarij ll., van Malta, en den 27sten dito, de corvet *Juno*, kapt.-luit. *Stort*, in 18 dagen van Cadix, in Texel binnengekomen.

— De berigten van Balie ontvangen, luiden gunstig. Er is geene vrees meer voor nieuwe vijandelijkheden. De Radja's van Beliling en Karang Assem hebben zich verontschuldigd wegens de onvriendelijke houding, vroeger aangenomen. De inwoners keeren allerwege naar hunne woonsteden terug. Geheel in de nabijheid der thans geheel voltooide sterkte beginnen de Balinezen hunne rijstvelden te beploegen. Het volk zelf wil vrede, rust en handel, en daar het Nederlandsche gouvernement geen ander doel heeft, zal de oorlogzuchtige stemming, die bij enkele hoofden mogt bestaan, wel onschadelijk blijven.

AMSTERDAM, *den* 29 *Januarij*. Nadat het van Woensdag op Donderdag ll. bijna den ganschen nacht door zwaar had gestormd, is er in den morgen, omstreeks 9 ure, uit het Zuid-Oosten een zware hoos over den Buitensingel alhier, tusschen de Willems- en Raampoorten, komen opzetten, die met eene snelle vaart voortdrijvende, in minder dan tien minuten tijds, aan onderscheiden langs die streek staande molens zware schade heeft toegebragt; de meest beschadigde is die genaamd *de Jager*, van den heer *Bijlsmit*, die zoo zeer, tot zelfs in de grondslagen, geteisterd is, dat hij waarschijnlijk afgebroken zal moeten worden, op dezen volgen de molens *het Anker* en *de Dolphijn*, van den heer *van de Stadt*, van den eersten van welke de roeden zijn weggeslagen, en de kap zwaar beschadigd is, en van den tweeden van welke een der roeden gespleten, de andere weggeslagen en de kap almede zwaar geteisterd is, voorts de molen *de Zwaan*, van de Weduwe *van Eden*, waarvan insgelijks de eene roede gespleten en de andere weggeslagen is, terwijl ook de kap zwaar geleden heeft en *de Steur* van den heer *Schreuder*, waarvan de eene roede geheel, de andere gedeeltelijk weggeslagen is. Insgelijks zijn ook nog getroffen geworden, doch met bekoming van geringere schade, de molens *de Wolf*, *de Oranjeboom* en *de Dommekracht*, benevens de binnen in de stad nabij de Willemspoort staande korenmolen *de Kraai*.

VLISSINGEN, *den* 28 *Januarij*. Dezen morgen verspreidde zich het gerucht, dat het fregat Prins *van Oranje* voor gaats was, men zag ook daarop met eene harde koelte het schip snel naderen en, voor de stad gekomen, met deszelfs geschut op de gewone wijze de Admiraals-vlag begroeten, dat onmiddellijk beantwoord werd, terwijl van alle vaartuigen en gebouwen der marine en van de stedelijke en van zeer vele particuliere gebouwen de vlaggen werden uitgestoken en tevens het carillon zich liet hooren, als een hartelijke welkomstgroet aan den beminden Prins en betuiging van deelneming in Hoogstdeszelfs lang met verlangen te gemoet geziene terugkomst alhier, en in het schip, waartoe de stad en onderscheidene harer bewoners zoo veel betrekking hebben.

Het fregat ter reede ten anker gebragt hebbende, is Z. K. H., niettegenstaande het onstuimige weder, al spoedig aan wal gekomen, om den Vice-Admiraal *Lucas* en echtgenoot te begroeten, en is H. D. door de maritime autoriteiten op 'sRijks werf met de hartelijkste vreugde ontvangen; Z. K. H. keerde weldra naar boord terug, en heeft het voornemen, bij daartoe gunstig weder, ten spoedigste met het fregat op de haven te komen en in 'sRijks dok te halen.

SNEEK, *den* 29 *Januarij*. Bij een bewerkstelligd onderzoek van rijks-veeartsen, *Mossel* en *van Staa*, is met zekerheid gebleken, dat onder het rundvee van *Jan Molles Eisma*, landbouwer te Nijland, de longziekte aanwezig is. Eene opzettelijk afgemaakte en twee gestorvene koeijen waren daarmede in eenen vrij ergen graad aangedaan. Op hooger last is gisteren, Donderdag den 28 dezer, al het nog overige rundvee van genoemden *Eisma*, bestaande in 26 stuks, afgemaakt en in eene daartoe zoo doelmatig mogelijk afgezonderde plek gronds, onder de noodige voorzorgen, begraven, — terwijl in de stalling zelve en verder dáár, waar zulks nuttig en noodzakelijk werd geoordeeld, de vereischte afgravingen en reinigingen zijn bewerkstelligd geworden; en zulks alles niet alleen op last, maar tevens in tegenwoordigheid van het hoofd des Grietenij-Bestuurs. — Drie zijn ten gevolge der ziekte gestorven, één rund was reeds Maandag den 25 bevorens, op hoog bevel gedood en geopend; zoodat, mede gerekend de 26 laatstelijk gedoodde koeijen, het gansche beslag van genoemden landbouwer bestond uit 30 stuks rundvee.

LEEUWARDEN, *den* 1 *Februarij*. Na uit menigvuldige berigten in de dagbladen hoog gestemden lof van den grooten *Thalberg* gehoord te hebben, zal het onzen stadgenooten zonder twijfel genoegen doen, met zekerheid te vernemen, dat deze beroemde virtuoos ook deze stad bezoeken, en op den 13 dezer met den heer *Vrught* een Concert geven zal in de Zaal van *van der Wielen*.

— In eene der Protestantsche Kerken te Gorredijk, zal, op Woensdag den 3 dezer, 's avonds ten 7 ure, een Declamatorium ten voordeele der Armen worden gehouden. De heeren Predikanten *J. F. Heideggers Houwing*, *J. Brouwer* en *J. W. E. Ebbinga*, die zich met de uitvoering hebben belast, zullen, als sprekers, worden afgewisseld door het gezang van een aantal jongelieden, die bereids door den Directeur *H. Sterrenga* tot eene geschikte vereeniging zijn gevormd. Tegen 49 Cent kan ieder deelgenoot aan deze onderneming een toegangkaartje erlangen, hetgeen later tegen andere zal worden ingewisseld, om op deze wijze voor de armen geldig te zijn ter verkrijging van eetwaren. Men wenscht zeer, dat deze menschlievende zaak evenzeer aan het doel zal beantwoorden, als zij voorloopig belangstelling ondervindt.

— Door Zijne Majesteit is, bij besluit van den 19 dezer, goedgekeurd de beroeping uitgebragt op *R. A. Benthem Sypkens*, predikant te Garijp en Suameer.

— Z. M. den Koning is door de commissie der belanghebbenden bij den graanhandel een adres aangeboden, onderteekend door niet minder dan 470 firma's uit de meeste steden des Rijks, als: Amsterdam, Rotterdam, Zaandam en omstreken, Schiedam, Dordrecht, Utrecht, Nijmegen, Arnhem, Tiel, Deventer, Zwolle, Harlingen, Leeuwarden en Franeker, waaronder al de aanzienlijkste Nederlandsche handelshuizen. Bij dit adres wordt Z. M. in het algemeen belang, verzocht, om, bij de voordragt, welke ten aanzien van de wet van 1835, betreffende de granen, te wachten is, het beginsel van eene algeheele vrijheid van in- en uitvoer aan te nemen. De onderteekenaren meenen daarop met te meerderen ernst te mogen aandringen, vermits de welvaart der minvermogenden daar ten hoogste aan gelegen ligt, en de verdere ontwikkeling en bevordering van handel, scheepvaart en nijverheid daarmede ten naauwste verbonden zijn; — doch verlangen, indien onverhoopte redenen mogten bestaan, om niet geheel aan dit verzoek te kunnen voldoen, het inkomend regt niet hooger te stellen dan op *vijf* of ten hoogste *zes* gulden van het last *tarwe*; — *vier* van *rogge*; — *vier* van *boekweit*; — *drie* van *garst*; — *twee* van *haver*; — *drie* van *maïs* en *vijf* van *boonen*, *erwten* en *wikken*. — De adressanten verlangen verder den uitvoer geheel vrij te stellen en het regt van doorvoer niet hooger te bepalen dan het thans bestaande rijnvaarts-regt.

De addressanten hebben zich, bij de berekening van de regten, die zij de vrijheid hebben genomen voor te stellen, gegrond op de bepalingen van het placaat van 1725, in verband tot de mindere wetgeving, thans in Engeland aangenomen, en het verbruik van granen hier te lande. Zij zouden die regten echter nog te hoog achten, indien deze met opcenten mogten kunnen worden bezwaard. Zij achten tevens het genot van entrepôt even onmisbaar, en de gunstige bepalingen, ten aanzien van het fictief entrepôt voor granen allernoodzalijkst.

— Als eene niet onbelangrijke bijdrage tot de geschiedenis der hedendaagsche Fransche letterkunde, in verband tot de openbare drukpers, kan strekken, dat zoodra de bekende schrijver *Alexandre Dumas* van zijne reis naar Spanje, Tunis en Algiers was teruggekeerd, de directeuren of eigenaren der Fransche dagbladen *la Presse* en *le Constitutionel* dien letterkundige, zoowel als de eigenaren der dagbladen *le Siècle*, *le Commerce*, *la Patrie*, *le Soleil* en *l'Esprit public* in regten hebben gedaagd, ter verkrijging van schadevergoeding, op grond, dat de heer *Dumas* zich, bij contract, had verbonden, om aan de beide eerstgemelde dagbladen jaarlijks den inhoud voor hun letterkundig zoogenaamd feuilleton te leveren, gelijkstaande aan 90 gewone octavo-boekdeelen, en, in stede van aan die overeenkomst te voldoen, voortging met het leveren van romans en dergelijke geschriften, ten behoeve der overige genoemde dagbladen. De heer *Dumas* zal, zoo men verzekert, in persoon, zijne handelwijze voor den regter verdedigen, en het publiek, hetwelk zijne geschriften met gretigheid leest, schijnt ongemeen veel belang in deze zaak te stellen. De tegenstanders van dien heer behandelen hem steeds met veel achting en voorkomenheid; zoo men beweert, uit vrees, dat hij eenmaal in toorn mogt ontsteken en weigeren, om voor hen te arbeiden.

— Te Antwerpen wordt dagelijks eene zoo groote menigte visch van Ostende aangebragt, dat de prijzen daarvan tot eene ongekende laagte gedaald zijn. Ten bewijze diene dat den 23 Januarij ll., acht kabeljaauwen voor minder dan vijf en een halven gulden verkocht werden, terwijl men voorheen vier en een halven gulden voor het stuk betaalde.

De minister van finantien, brengt mits deze, krachtens art. 18 der wet van den 29 December 1835 (*Staatsblad* no. 41), ter kennis van allen, dien zulks kan aangaan, dat, volgens de door de commissien, op de bij art. 9 der opgemelde wet bepaalde regelings-markten, gedane opgaven, de middelprijzen der inlandsche granen, voor het geheele Rijk, over het tijdvak van den 20 *December* 1846 tot en met den 19 *Januarij* 1847, zijn geweest, als: per mud: Tarwe *f* 11,22½, Rogge *f* 9,81, Boekweit *f* 7,23½, Gerst *f* 6,00, Haver *f* 3,93, Ongepelde Spelt *f* 4,20. Weshalve, volgens art. 2 der wet van den 18 December 1845 (*Staatsblad* no. 87), verlengd bij die van den 30 October jl. (*Staatsblad* no. 60), mitsgaders volgens art. 1 der wet van den 29 December 1835 (*Staatsblad* no. 41), gedurende de maand *Februarij* 1847, de regten op den *in- en uitvoer* voor de onderstaande graansoorten zullen bedragen als daarnevens staat uitgedrukt:

GRAANSOORTEN.	REGT PER MUD.	
	Inkomend.	*Uitgaand.*
Tarwe en gepelde Spelt	*f* 0,25.	*f* 0,50.
Rogge	- 0,15.	- 0,30.
Boekweit	- 0,15.	- 0,30.
Gerst en Mout	- 0,10.	- 0,25.
Haver	- 0,05.	vrij.
Ongepelde Spelt	- 0,05.	vrij.

PROGRAMMA.

TENTOONSTELLING VOOR 1847, VAN WEGE HET KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP, *ter aanmoediging en bevordering van TEEKEN- en SCHILDERKUNST*, ONDER DEN NAAM: PICTURA, te *Groningen*.

Het Kunstlievend Genootschap: *PICTURA*, besloten hebbende in den jare 1847 eene zevende Tentoonstelling van Schilderijen en Teekeningen van levende Kunstenaars uit *Nederland* of Nederlanders van geboorte, buiten dit rijk woonachtig, te houden, brengen het Bestuur des Genootschaps en de Commissie, te deze mede benoemd, de navolgende bepalingen ter kennisse van alle Maatschappijen, beoefenaars en bevorderaars der beeldende kunsten.

Art. 1. De Tentoonstelling zal van af den 3 Mei tot den 12 Junij geopend zijn, en niet meer dan ééne week kunnen verlengd worden.

Art. 2. De Schilderijen en Teekeningen zullen, *behoorlijk ingepakt en vrachtvrij*, moeten bezorgd worden, het zij, vóór den 15 April, aan den Heer C. F. Roos (in 't huis met de hoofden) te *Amsterdam*, het zij, indien zulks door de woonplaats der H. H. Kunstenaars beter mogt schikken, vóór den 24 April, *mede vrachtvrij*, aan het adres van den Secretaris der Vereenigde Commissie F. DE WITT.

Art. 3. Elk in te zenden stuk zal moeten worden voorafgegaan of vergezeld zijn *van eenen vrachtvrijen brief* aan laatstgemeld adres, inhoudende den naam en de woonplaats des inzenders, eene korte omschrijving van het kunststuk, het merk, waarmede ieder stuk of iedere kist is geteekend, benevens, des verkiezende, den prijs; wordende van den verkoopprijs 5%, wegens de kosten, afgetrokken.

Art. 4. Stukken, op vorige Tentoonstellingen te dezer stede geplaatst geweest, zullen niet worden toegelaten, terwijl het Bestuur der Tentoonstelling zich de bevoegdheid voorbehoudt, om van de ingezonden stukken diegene, welke het niet geschikt oordeelt, niet te plaatsen, maar vóór de opening der Tentoonstelling, onder geheimhouding, terug te zenden.

Art. 5. Geene stukken zullen geplaatst worden, dan die, welke aan één der in Art. 2 vermelde adressen zijn ingezonden.

Art. 6. Er zal geen onderhandsche verkoop van een als te koop opgegeven stuk, zonder kennisgeving aan de vereenigde Commissie, worden erkend; terwijl, indien hetzelve inmiddels door de vereenigde Commissie mogt verkocht zijn, de eerstgenoemde verkoop als vervallen wordt beschouwd.

Art. 7. Alle geplaatste stukken blijven tot de sluiting der Tentoonstelling onder een zorgvuldig toezigt en worden voor brandschade verzekerd, zonder echter bij de verzending als anderzins voor schade of gemis in te staan.

Art. 8. Binnen acht dagen na de sluiting der Tentoonstelling zullen de stukken aan het lokaal kunnen worden terug ontvangen, of zullen dezelve *vrachtvrij* aan de inzenders worden terug gezonden.

De gunstige uitslag van vorige Tentoonstellingen geeft der Vereenigde Commissie genoegzaam vertrouwen, om de H. H. Kunstenaarrs ook nu tot het inzenden van keurige voortbrenselen van hun talent uit te noodigen en aan te moedigen: en vermeent de Commissie voornoemd tevens te mogen berigten, dat zij het voornemen heeft Z. M. toestemming te vragen, om na afloop der Tentoonstelling eene Verloting van Kunstwerken te kunnen houden.

Groningen, den 2 Januarij 1847.

Het Bestuur des Genootschaps:	*De Commissie te deze mede benoemd:*
Dr. H. WOLTHERS, *Voorzitter.*	Jhr. *Mr.* W. GOCKINGA.
F. DE WITT, *Penningm. en Secr.*	A. LAMBERTS HURRELBRINCK.
der Vereenigde Commissie.	J. H. JAPPÉ.
H. TIDDENS, *Secretaris.*	*Mr.* J. H. GEERTSEMA Cz.

MENGELWERK.

BAREND FOKKE.

BAREND FOKKE dy mids de 17de ieuw libbe, wier ien onfortseage in onnernimmend frysce scipper, dy ien greate namme by syn tydnoaten krigge. Nei it gemiene sizzen, sylle hy, sonner mei waer of wyn syn holle to brekken, altyt deis in nachts mei folle seilen troch; hy die yerzene stingen oon 'e mast, om 't dy mei hirde wyn net oer board waeye koene, in laei do al yn njeuggentich deagen de reis oaf fen *Bataiva* nei *Nederlaon*, towyl hy binne acht moanne de reis hinne en werom die. Yn syn tyd, do de scippers de wei nei *Eastynje* in de wynnen in stoarmen, dy op de greate seëen hearskje, sa krekt yette net kinden as tsjinwirdich, in de foarsichtigge stjoerljue, as it jouns begoun te seimirjen, de seilen ynhellen, do yette ien gewoane reis fen *Nederlaon* nei *Jawa* langer djoerre, as hjoeddeis de hinne- in weromreis, yn dy tyd wier it nin nyget, dat min sokke forwonnerlik ginstig gereisen, as dy fen scipper BAREND FOKKE, oan boppenatuwrlikke oarsaeken tascreau. Mennich ien neamde him dearom ien tauwenir, dear ien oar wer sei, dat hy ien boun mei de diwel sletten hie.

It gynch him lyk as dy Spaensce scipper, dy it earst, troch syn better forstaon fen de wynen, yn de stille suwdsé, de reis fen *Callad* nei *Balzavaiso* binne fjertich deagen oaflaei, dear min yn it algemein folle langer tyd in soms wol ien jier hjirta neadich hie, in die dearom den eak, fen touwery oanklagge, yn de finszenis smyten waerd, in him foar de *Ynquisitie* forantwirdje moast.

Dizze mieninch waerd, oanlangjende BAREND FOKKE, yette forsterke troch syn buwtegewoane lichemskreften, troch ien robuwst in tobekstjittend uwterlik foarkommen, in troch syn oanwenst, om by de minste forhinneringen of tsjinstribbelingen, dy him yn 'e wei koamen, grouwelik to flokken in forwinscingen to uwtterjen. It is dos yn it minste net to forwonnerjen, dat de min einlinge neat mear fem him hearde, min it er foar hoalde, dat hy yn 'e kloeren fen 'e diwel rekke wier, dy him, ta straffe foar syn sounnen, of nei it mei hem sletten forboun foroardeele hie, om foar ieuwich mei syn scip twiske de *Kaap de Goede Hoop* in de suwdhoek fen *Amerika* to kruwsjen, sonner ea earne ien hawen besiekje to meijen. Fen dit sonnerlinch omswiermjende scip wisten yn de forgongen ieuw faest alle séljue oppe Yndiscesé hwet to forheljen. Mennich scipper wier by nacht troch it Hollaonsk taouverscip oanroppen wirdden in hie it klear sjoen; it foltsen oan beard bestoe allinne uwt de kaptein, de boatsman, de kok in ien inkele matroas, allegjearre stokald in mei lange birden. Al hwet min oan hjar freegge bleau onbeantwirdde, in dearop folgge den dat it scip daelik forsonk. Soms waerd it spoeckscip eak by dei sjoen in faek hiene dryste weaghalzen it probearre, om er mei ien sloep oan board to kommen, mar sa gau wierne hja er net by komd, of it wier yn ienen wei uwt hjar eagen.

De stjoerman fen it scip moat net minder onbessoeze in ommenearre waest hawwe as de kaptein, hwaems trouwe frjeun hy wier. Oangeande dizze stjoerman fortelt min, dat, do ienris it scip nei ien heel koarte reis yn de *Zond* oankomd wier, mar troch de suwdeaste wyn it eilaon *Crocktoa* net foarby komme koe, in dearom yette ien pear gangen lawearje moast, hy, bjuester lilts oer dit opomthaold, kreftich flokte in de winsk uwtere, dat de diwel him nei syn dea bestimme mochte, om de eilaonnen *Crocktoa* in *Bessy* mei ien dommekreft oan elkoarme to bringen, om 't it faerwetter foar de scippers wyder wirdde mochte; dat de diwel him by syn wird fette hie, in min yette hjoeddeis oan de moardelikke hoek fen it eilaon *Crocktoa* de stjoerman by dit wirk sjongen heare kin. It is wier, min heart op dy pleats wonnerlikke luwden, doch dy komme foart uwt it suwsjen fen 'e wyn yn de rotsholten, dy dear binne.

It neitinken oan scipper BAREND FOKKE is yette lanch nei syn dea bewarre bleaun troch ien stoanbyld, dat him yn frysce klaeijinge foarstelde, in ta syn eare op it lytse eilaon *het kuipertje* oprjocht wier, op ien pleats, wer it oan alle scippers, die fen de ree fen *Batawia* foeren, yn it each falle moast. Dit tink-

teeken, it jinge fen de fortsjinsten fen dy alde Frysce séman ien heech tinkbyld jaen moast, is troch de Ingelscen yn it jier 1808, fornielle.
De *Sage* fen *it fleande scip* het oan BAREND FOKKE hjar oarsprong to tankjen.

Op dezen stoutmoedigen Frieschen Schipper heeft de Heer FEENSTRA van Ulrum een vers gemaakt, opgenomen in den Frieschen Volks-Almanak van 1846. Deze voegt in eene aanteekening er bij, dat de reis naar Batavia in 't jaar 1678, door hem in drie maanden en vier dagen volbragt, 't welk geen mensch geloven wilde, bevestigd werd door een paketbrieven, hetwelk hij aan den Gouverneur-Generaal VAN GOENS bezorgde. Het standbeeld voor hem opgerigt op het Eilandje het Kuipertje, een weinig ten Zuiden van Onrust, voor de reede van Batavia, werd door den Engelschen Admiraal DOURIE in 1808, die den toenmaligen Gouverneur-Generaal DAENDELS niet durfde aan te vallen, uit wraakzucht vernield. Later heeft de Heer FEENSTRA op gezegd Eilandje, bij het vervallen kruidmagazijn, nog eenige brokstukken daarvan gevonden.

Bovenvermeld Friesch verhaal is van Ds. A. WASSENBERGH en komt voor in den tweeden jaargang van den Frieschen Almanak te Leeuwarden bij de Weduwe M. VAN DEN BOSCH uitgegeven. Daarin komen verschillende zeer aardige mengelstukjens in proza en poëzij van WINDSMA, W. DE JONG JACOBSZ., J. G. VAN BLOM, Ds. A. WASSENBERGH, H. G. VAN DER VEEN en anderen voor. De aangename en geestige inhoud en nette vorm van dit boeksken verdienen zeer de aanbeveling. De Redactie heeft er eere van en worde door een goed debiet bemoedigd, nog vele zulke Friesche voortbrengsels te leveren.

SCHAATSENRIJDERS.

Het rijden op het ijs met schaatsen is eene kunst, welke hier bepaald te huis behoort en reeds in de XIV eeuw beoefend werd. HUGO DE GROOT in zijne *Vergelijking der Gemeenebesten*, naar het Handschrift door den kundigen MEERMAN vertaald, spreekt er in het 23 Hoofddeel *over de Handwerken* aldus van:

„Wij moeten insgelijks met geen stilzwijgen de houten schaatsen voorbij gaan, „welke van onderen van een dun ijzer, een vinger breed, en zoo lang als de „voetzool zelve, voorzien zijn. Op dezen gaan wij gemeenlijk over het gladde „ijs met eene snelheid, welke door die der paarden niet overtroffen wordt. „Wie verwondert zich, zoo veel hij moest over onze schranderheid? Op plaatsen, daar men bijna geen vasten tred kan zetten, op zoo smal eene streep, „met een zoo vreeselijken spoed, vliegen wij meer dan wij treden; maken van „den vorst onzen wellust en ons spel; en zelven als 't ware zwevende, houden „wij de aanschouweren als in een' gestadigen angst over ons lot. En men verstout zich daartoe niet slechts een enkele reis, gelijk het de vermetelheid niet „is. van weinige bijzondere lieden: maar het is eene landszede, die ook door „kinderen en door de vreesachtigere kunne gevolgd wordt. Men bedient er „zich sterk van tot reizen; ja zelfs tot den oorlog: want er zijn eens Spaansche benden geslagen door de onverwachte aankomst onzer krijgslieden, die „op zulke Cothurnen, tredende, hier eene ware Tragoedie vertoonden."

In de *Saanlandsche Arcadia* van SOETEBOOM wordt ook vermeld, dat in het jaar 1575, ten tijde SONVIJ bevel voerde in Noord-Holland, bij gelegenheid dat het in 't voorjaar zeer hard vroor, die van Assendelft, toen onder de magt des vijands, op hunne schaatsen voor het land van Schermer omtrent Graft gekomen, doch afgeslagen geworden zijn.

Wat de snelheid betreft meenden wij ons nog te herinneren dat vier schaatsrijders in den winter van 1844 op eenen dag de elf Friesche steden hebben bezocht. In Friesland zijn wel de meeste hardrijders, gelijk men nog onlangs daarvan verschillende proeven heeft gezien, maar in Noord-Holland zijn er die niet voor hen behoeven onder te doen, en vooral leverde Koog aan de Zaan ten allen tijde vermaarde rijders.

CLAES ARIS CAESKOPER, die aan zijn afstammeling de Heer CORNELIS HONIG, aan de Zaan, belangrijke aanteekeningen naliet, schrijft daarin, dat hij op den 19 December 1676, met MEINDERT ARENT, JACOB BLAU en JACOB BUUR bij stil weder en Oosten wind, van de Koog, 's morgens vier uren, in helderen Manenschijn naar Haarlem was gereden. Van daar naar Amsterdam, Weesp, Naarden en Muiden; vervolgens over Pampus naar Munnekedam, Edam, Purmerend en den Ouwendijk, waar zij de eerste maal pleisterden, de klokke één uur. Toen reden zij naar Hoorn, Enkhuizen, Medemblik en Alkmaar, waar zij weder pleisterden en voorts van daar onder sneeuwjagt zich naar huis begaven, zijnde het bij hunne aankomst omtrent half negen uur des avonds; zoodat zij op eenen dag twaalf steden hadden bezocht.

Sedert dien tijd tot 1822 had men van dergelijk eenen togt, waarover in elken winter altoos nog met belangstelling gesproken werd, niet weder gehoord. En geen wonder, want niet alleen werden daartoe vereischt sterke ligchaamskrachten, en buitengewone vlugheid op schaatsen, maar ook eene volle Maan met de genoegzame sterkte van het ijs en een gladde baan.

Den 29 December 1822 kregen twee broeders van de Koog, KLAAS en WILLEM OOSTINDIE den trek, om CAESKOPER na te volgen. Zij waren vlugge schaatsenrijders, sterk van gestel en in de volle kracht van hun leven. Maar er deed zich eene groote zwarigheid op, daar zij niet over de Zuiderzee konden rijden en dus een veel grooter omweg moesten maken dan hunne voorgangers. Het ijs was daarenboven op vele plaatsen niet sterk genoeg; daarbij hadden zij van den beginne den geheelen dag door een stevigen wind, uit het Oost- Zuid-Oosten, die in den namiddag meer en meer aanwakkerde en vooral 's avonds en des nachts zeer hevig werd. En toch volbragten zij den togt juist in denzelfden dag, bezochten al de twaalf Steden, maar acht uren hadden zij bijna, door al die tegenheden langer werk dan CAESKOPER en de zijnen.

Des morgens kwartier voor drie uren reden de beide broeders, door JOOST DE JONG vergezeld, van 't Zuideinde van de Koog af; binnen door de watering langs, voorbij den Molen de Vrijheid, waar zij op de Zaan overliepen en zoo voortrijdende te vier uren te Alkmaar aankwamen. Van daar voortgaande, vonden zij de vaart bij 't Niedorper Verlaat geheel open, zoodat zij een kwartier uurs loopen moesten. Toen bonden zij zich op, maar gedurig door 't bomijs vallende, verderden zij weinig meer dan met loopen, 't welk nog drie kwartieren duurde. Daar door en door de frissche koelte, kwamen zij eerst te zeven uren te Medemblik aan. Van daar reden zij op Enkhuizen en Hoorn, alwaar zij drievierde uurs vertoefden. Toen reden zij op Edam, Munnekendam en Purmerend, waar zij door verkeerde onderrigting, weder later, dan berekend was, aankwamen. JOOST DE JONG, die slechts plan had zeven Steden te bezoeken reed van daar naar huis en de beide broeders zetteden den togt voort op het Tolhuis, alwaar zij tot vier uren vertoefden, loopende toen het IJ over, Amsterdam door, tot buiten de Muiderpoort. De schaatsen weder aangebonden zijnde reden zij nu den Amstel langs, tot voorbij den Omval en toen links af tot Diemerbrug, waar zij een half uur moesten wachten naar 't opkomen van de maan, uit hoofde het ijs aldaar weinig of niet bereden was. De Vecht langs gereden moesten zij bij de Geinbrug weder afbinden, daar het vijf minuten gaans open water was. Vervolgens kwamen zij te Weesp en Muiden aan, 's avonds 7 uren. Van daar konden zij gedeeltelijk de vaart rijden, maar moesten toen de binnenslootjes door en gedurig de dammen over tot Naarden, waar zij ten acht uren aankwamen. — Nu keerden zij terug, doch bij den Omval brak de schaats van KLAAS OOSTINDIE, zoo dat men van daar tot de Haarlemmerpoort loopen moest. Schaatsen geleend hebbende reed men kwartier voor elfen weder af, langs de met zand bestoven vaart naar Haarlem, van daar naar Sparendam en eindelijk over het IJ, dat om het slechte ijs voor een gedeelte moest worden geloopen, naar huis. Zij kwamen des nachts ruim drie uren aan en alzoo, daar zij voor middernacht te Haarlem waren geweest, konden zij zich beroemen *twaalf Steden* op denzelfden dag te hebben bezocht. — Wie nu den afstand nagaat en de moeijelijkheden, waarmede deze reis was gepaard, dan moet men waarlijk verbaasd staan over den moed, volharding, vlugheid en ligchaamskracht dier beide menschen.

*** Getrouwd:
TH. JENTINK, *Predikant te Nieuwland* en Weduwenaar van A. G. KUTSCH, en
G. C. VAN HENGELAAR, Weduwe van den Wel Ed. Zeer Gel. Heer Dr. G. VAN DER VELDEN.
Utrecht, den 23 Januarij 1847.
Eenige kennisgeving.

*** Te Makasser is op den 14 October 1846, bevallen van eene DOCHTER, LOUISA CORNELIA TEN SIETHOFF, geliefde Echtgenoot van
J. DE WAL Hz.

FRANEKER, den 23 Januarij 1847. Heden beviel van eene DOCHTER, R. LE HEUX, Echtgenoote van
J. W. F. ZIMMERMAN.

ARUM, den 23 Januarij 1847. Heden avond verloste door Gods goedheid van eene welgeschapene DOCHTER GEERTJE DE JONG, geliefde Echtgenoote van
T. C. K. B. VAN ASSEN, *Pred.*

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON P. H. WIELANDT, geliefde Echtgenoot van
Warga, den 24 Januarij 1847. P. R. ROMER.

*** Heden beviel van een ZOON, A. W. DE BOER, Echtgenoot van
Arum, den 24 Januarij 1847. J. A. ANEMA.

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON A. HOEKSTRA, geliefde Echtgenoot van
Harlingen, den 25 Januarij 1847. H. DE JONG.

*** Heden beviel voorspoedig van een ZOON MATJE W. VAN DER HOEK, geliefde Echtgenoote van
Grouw, den 25 Januarij 1847. HARMEN T. TACONIS.

*** Heden beviel mijne Echtgenoot JANTJE S. KOOPMANS, van eene DOCHTER, die echter kort na de geboorte is overleden.
Gorredijk, den 25 Januarij 1847. J. M. SWALUE, *Grutter*.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER E. M. VAN GENT, geliefde Echtgenoote van
Sneek, den 26 Januarij 1847. B. H. A. STOCKMANN.

*** Op den 26 Januarij 1847 is te Drachten van eene DOCHTER bevallen N. ENS, Echtgenoote van
Eenige kennisgeving. Dr. G. VAN DER MEER.

*** Heden beviel van eenen ZOON, mijne geliefde Echtgenoote M. E. CHRIST.
Leeuwarden, den 27 Januarij 1847. D. HABBEMA,
R. M. W. Orde 4de Kl.

DOCKUM, den 27 Januarij 1847. Heden beviel van een welgeschapen ZOON DIEUWKE ADRIANUS EISMA, geliefde Echtgenoot van
P. KRAMER,
Goud- en Zilversmid.

*** Heden voormiddag verloste zeer voorspoedig van een welgeschapen MEISJE K. KRAMER, Echtgenoote van T. C. WINKLER,
Leeuwarden, den 30 Januarij 1847. *Grutter op het Vliet.*

LEEUWARDEN, den 31 Januarij 1847. Heden verloste van eenen ZOON ETJE MEIJER, geliefde Echtgenoote van
D. W. MEINDERSMA, *Kruidenier.*

*** Heden overleed te Leeuwarden, aan eene beroerte, onze waarde Vader TJIPKE F. FENNEMA, in den ouderdom van ruim 61 jaren, in leven Onderwijzer der Jeugd te Suameer.
Algemeene kennisgeving. F. T. FENNEMA,
Suameer, den 23 Januarij 1847. *uit aller naam.*

*** Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, in den ouderdom van 53 jaren en 5 maanden, mijn dierbare Echtgenoot en mijner Kinderen zorgdragende Vader ANNE WIEBES VAN DER PLOEG, in leven Landbouwer alhier. Gevoelig treft ons deze slag, doch wij hopen met eerbied in den wil van God te berusten.
Minnertsga, TRIJNTJE P. DOUMA, Wed. A. W. VAN DER PLOEG.
den 24 Januarij 1847. *Mede uit naam van mijne Kinderen en Behuwdkinderen.*
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene, tevens als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Heden overleed tot mijne bittere droefheid, in den ouderdom van bijna zeven en veertig jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot TJAARD VAN DER WALLE SIJBOUTS, na eene gelukkige echtvereeniging van ruim vier jaren.
Van zes Kinderen die mij omgeven, waarvan vier uit zijn vorig huwelijk, kunnen slechts twee eenigzins het gemis van zijne liefde en zorg beseffen.
Amsterdam, A. C. DE HAAS,
den 24 Januarij 1847. Wed. VAN DER WALLE SIJBOUTS.
Eenige kennisgeving.

*** Gisteren verblijd zijnde door de geboorte van een ZOON, werd ik heden diep bedroefd, door het overlijden van mijne Echtgenoote, WIEBRIGJE HOTZES JORRITSMA, in den ouderdom van ruim 28 jaren; diep betreurd door mij, mijne Moeder, hare Ouders en Betrekkingen.
Tjerkwerd, den 25 Januarij 1847. JOHANNIS BRUINSMA.

*** Mijne dierbare Echtgenoote ANNA ELSABENA TEGELAAR, werd mij en mijne Kinderen heden avond door den dood ontrukt, in den ouderdom van bijna 77 jaren.
Schuttorf, Graafsch. Bentheim, H. SCHLIKKER,
den 25 Januarij 1847. *Emeritus Predikant.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim tien maanden, ons geliefd jongst Kindje ANNA ELISABETH.
Leeuwarden, N. WEDEMEIJER.
den 26 Januarij 1847. A. E. WEDEMEIJER — WITTENBERG.

*** Heden overleed onze Lieveling ALEIDA JOHANNA, oud bijna 11 jaar.
Bolsward, F. W. C. LEDEBOER.
den 27 Januarij 1847. A. J. VAN ENSCHUT.

*** Heden morgen overleed tot onze diepe droefheid TRIJNTJE GERRITS HOEKSTRA, in den nog jeugdigen leeftijd van ruim dertien jaren.
Lollum, C. S. WESTRA.
den 28 Januarij 1847. K. J. BOERSMA.

*** Heden namiddag ten één ure, overleed na langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 68 jaren, JANKE FERWERDA, Weduwe JOHANNES HACQUEBARD.
Leeuwarden, J. KUIPERS,
den 29 Januarij 1847. *Executeur Testamentair.*
Deze dient tot kennisgeving aan veelvuldige Vrienden en Betrekkingen.

*** Het Kindje, aan de gevolgen van welks geboorte mijne geliefde Vrouw op den 21 dezer overleden is, werd mij ook heden tot mijne innige droefheid, door den dood ontrukt.
Bolsward, den 29 Januarij 1847. J. P. BRONSVELD.

*** Heden overleed alhier mijn hooggeachte Vader, den Heer JOCHEM TERGUIN, Eerste Deurwaarder bij het Provinciaal Geregtshof van Vriesland; eene borstkwaal maakte in den ouderdom van ruim 66 jaren, een einde aan zijn voor mij zoo dierbaar leven.
Leeuwarden, den 30 Januarij 1847. J. O. TERGUIN.

*** Na eene ongesteldheid van weinige dagen en ontijdige verlossing van een Zoontje, dat zijne Moeder in den dood voorging, overleed heden morgen, mijne Echtgenoote JANKE RIEMERS LAMMINGA, in den ouderdom van ruim 33 jaren, mij nalatende vier kinderen, allen te jong om hun verlies te beseffen. Hoe zwaar dit verlies mij treft, zullen zij gevoelen kunnen, die de overledene gekend hebben. De herinnering aan haar vertrouwen op den Verlosser en de Godsdienst van Jezus, zijn alleen in staat, mijne smart te verzachten.
Harlingen, den 31 Januarij 1847. LIEUWE J. ALTA.
Op uitdrukkelijke begeerte van de overledene, zullen door de Kinderen, geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

STAAT van de **MIDDELPRIJZEN** der *Granen* en andere *Objecten* welke gedurende de eerste helft der maand Januarij 1847, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt:

arwe,	Witte....	f10,40	de Mudde.	Boter,	....	f 1,04	het pond.
	Roode	» 0,00	» »	Vleesch,	Koe.....	» 0,46	» »
Rogge	....	» 9,90	» »		Kalfs....	» 0,00	» »
Gerst,	Vroege.. ..	» 0,00	» »		Schapen.	» 0,35	» »
	Late.......	» 5,60	» »	Varkens-vleesch,	Versch..	» 0,51	» »
Boekweit,	......	» 7,87½	» »		Gerookt.	» 0,75	» »
Haver,	....	» 4,80	» »	Aardap-pelen,	Vroege...	» 0,00	de Mudde.
Witte Boonen	......	» 0,00	» »		Late.....	» 0,00	» »
Erwten,	Witte.....	» 0,00	» »	Zaad,	Kool.....	» 0,00	» »
	Groene....	» 12,00	» »		Raap......	» 0,00	» »
	Graauwe..	» 0,00	» »		Lijn......	» 0,00	» »

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden, den 16 Januarij 1847.

De Burgemeester,
VAN BOELENS.

De Prijs der BOTER te *Leeuwarden*, den 29 Januarij 1847, *f* 39,00 à *f* 40,50.

BOTERPRIJZEN bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*

LEEUWARDEN, Vrijdag den 29 Januarij 1847: *f* 40,00.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 30 Januarij 1847.

NEDERLAND.					Gebl.
Werk. Schuld	2½ pCt.	57⅞	58⅛	58	
Dito dito ..	3 »	70¾	71	70 11/16	
Dito dito ...	4 »	90½	91	90⅜	
Amort.-Synd.	3½ »				
Handel-Maats.	4½ »	172	172½	172⅜	
O. I. Leening	4 »				
BELGIE.					
bij Banc. Belg	2½ pCt.				
SPANJE.					
L.b. *Ard.* van 35 £5	pCt.	19	19¼	19 3/16	
Dito onbep. Stuk.	5 »	18¾	19¼		
dito Binnenl. à 6/m	3 »	29¾	30¼	30	
Ardoin Coupon		16	16½		

PORTUGAL.				Gebl.
Neg. te Londen 3 pCt.	37¼	37¾	37⅝	
Dito dito..... 4 »	36	36½	36⅜	
RUSLAND.				
1798, 1816... 5 pCt.				
1828, 1829.... 5 »	104¼	104½	104⅜	
Dito bij *Hope.* 4 »	87¼	87¾	87½	
Dito bij *Stiegl.* 4 »	86⅝	87¼	87	
AMERIKA.				
Oblig .... 6 pCt.				
Bank-Actien.				
OOSTENRIJK.				
Metaliek....... 5 pCt.	104	104¼		
W. B. bij *G. & Co.* 5 »	101¾	102¼	102	
BRAZILIE.				
Obl. te Londen 5 pCt.				

Russ. cert. te Hamburg 100¼, ¾, ½; Poolsche Loten fl. 500, 140, 141, 140½; Napels cert. bij L. & B. 92½, 93, 92¾.

Binnenlandsche fondsen zijn iets flaauwer geweest; Handelmaatschappij mede een weinig lager. — Spaansche fondsen hebben geen merkbaar verschil opgeleverd; Portugal flaauwer: de overige buitenlandsche prijshoudend.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD SLOTEN, noodigen bij deze alle bevoegde Geneesheeren uit, welke genegen zijn te dingen naar den post van STADS MEDICINÆ DOCTOR, HEEL- EN VROEDMEESTER alhier, die met den 12 Mei aanstaande vacant wordt, en waaraan een tractement is verbonden van *f* 250 jaarlijks, om zich in persoon of met franco brieven vóór den 1 Maart e. k. te vervoegen bij den Burgemeester te dezer stede.

Sloten, den 26 Januarij 1847.

Burgemeester en Wethouders der stad Sloten,
A. MEINESZ.
Ter ordonnantie van dezelven,
E. CATS.

NOTIFICATIE.

DE GRIETMAN VAN HET BILDT:
Herinnert bij deze de belanghebbenden aan art. 11 der keur dezer Grietenij van den 2 April 1842, waarbij is *verboden*, de puinwegen binnen dezelve, bij den opdooi met voertuigen te gebruiken, waarop meer dan 500 Ned. pond gewigt (buiten den Voerman) is geladen.

En zulks ten einde een iegelijk zich voor de daarop gestelde boete van *een tot twaalf Gulden*, zal kunnen hoeden.

St. Anna-Parochie, den 26 Januarij 1847.

De Grietman voornoemd,
T. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN SCHOTERLAND, roepen door deze op, de Hervormde Floreenpligtigen van de dorpen *Oude* en *Nieuwehorne*, om bijeen te komen in het Kerkgebouw te *Nieuwehorne*, op Maandag den 22 Februarij eerstkomende, des voormiddags ten elf ure, ten einde alsdan nader in overweging te nemen de Vernieuwing van de Schuur op de Plaats, thans in gebruik bij *Jan D. Blokstra*, en deswegens te besluiten, of wel tot den verkoop dier Plaats, wanneer zulks in het belang der Kerkvoogdij meer wenschelijk mogt zijn; — voorts dan tevens nader de Begrooting voor 1847 te arresteren; zijnde de behandeling van een en ander ter Vergadering op den 28 Januarij ll. aangehouden.

Heerenveen, den 30 Januarij 1847.

Grietman en Assessoren voornoemd,
DE BLOCQ VAN SCHELTINGA.
Van wege dezelven,
A. VAN DER LAAN.

AANBESTEDING.

MEN presenteert in het openbaar te besteden: Het BOUWEN van eene nieuwe HUIZINGE en SCHUUR, in de Compagnie van Schoterland, onder Hoornsterzwaag, met de bijlevering van de daartoe noodige Materialen.

Gegadigden vervoegen zich op Woensdag den 10 Februarij 1847, ten vier ure namiddag, ten huize van *F. v. d. Wal*, Logementhouder te Gorredijk; liggende het Bestek en de Conditien bij denzelven en bij den Notaris ANDREÆ te Beetsterzwaag, ter lezing.

FINALE VERKOOP
VAN
een uitmuntend BEURTSCHIP,
TE
SNEEK.

DE Notaris C. J. JORRITSMA, te Sneek, zal, mede ten verzoeke van Mr. S. A. VERWEIJ, Procureur aldaar, op Woensdag den 3 Februarij 1847, des avonds ten 7 ure, in het Lemster Veerhuis te Sneek, finaal verkoopen:

Een uitmuntend, zeer hecht, in den jare 1842 nieuw gebouwd BEURTSCHIP, met het geregte VEER van Sneek op Enkhuizen, hebbende eene inhoudsgrootte van 59 ton; met deszelfs compleeten Inventaris; bevaren door *G. S. Dijkstra*; dadelijk na de toewijzing te aanvaarden; staande op de geringe som van *f* 3010,75.

Verkoop van eene Herberg en Bakkerij te Burum.

DE Notaris ANDREÆ, te Kollum, zal, op Donderdag den 4 Februarij 1847, des namiddags ten 4 ure, ten nagemelden Huize, veilen en finaal verkoopen:

Eene nieuwe, sterk betimmerde en zeer ter nering staande HUIZINGE en HERBERG, waarin onder anderen eene ruime beneden Voorkamer, eenen Winkel en een groot Bovenvertrek; wordende tevens in dezelve eene beklante Bakkerij gedreven, — verder STALLING, ERF en AANBEHOOREN, staande en gelegen te Burum, gequoteerd no. 20*b*, in het Kadaster aldaar bekend sectie C, no 296.

Alles thans in gebruik bij de eigenaars *IJde Rientzes Turkstra en Vrouw*; — den 12 Mei 1847 te aanvaarden; — waarop geboden is *f* 2521.

DE Notaris A. A. LAND, te Schiermonnik-oog, zal, op Zaturdag den 6 Februarij 1847, des namiddags ten 3 ure, bij *Gansinga*, te Ee, de verdere veiling houden DER HUIZEN en LANDEN, van de Wed. en Erven *Buwalda*, te Ee, provisioneel verkocht op den 23 Januarij ll. — Bij Billetten omschreven.

DEZELFDE NOTARIS, zal, op Dingsdag den 9 Februarij 1847, in den namiddag, ten huize van *M. Feninga*, te Schiermonnik-oog, nader veilen (zoo het daags te voren, vaarbaar weer is, wanneer te Oostmahorn gelegenheid zal zijn ter overvaart): De ruime WOONHUIZING, de KOREN- en PELMOLEN, VEE-STALLING en BERGPLAATS, van de Weduwe en Erven *Kruisinga*, te Schiermonnik-oog, provisioneel geveild op den 29 December 1846; sinds jaren een volkomen bestaan opgeleverd hebbende, en waarop geboden in het geheel slechts *f* 1720. — Bij Billetten omschreven.

TE HUUR,

een HUIS en BAKKERIJ, in de Kleine Kerkstraat, letter F, no. 78, te Leeuwarden: den 12 Mei 1847 te aanvaarden.

Te bevragen bij D. WESBONK, bij de voormalige Vrouwenpoort, letter E, no. 323.

Verkoop van Vastigheden onder Oostermeer enz.

DE Notaris TROMP, te Bergum, zal, op Zaturdag den 6 Februarij 1847, des namiddags ten 3 ure, in na te melden Herberg, finaal presenteren te verkoopen:

Eene in 1836 geheel vernieuwde HUIZINGE en HERBERG, met SCHUUR, HOVING en HIEM c. a., onder Oostermeer nabij Schuilenburg, aan den Rijdweg en het Kolonelsdiep, en eenige BOUW-, WEID- en MIEDLANDEN, gelegen aldaar, onder Eestrum en onder Harkuma-Opeinde, zamen groot 28 bunder 28 roede en 90 el; — zulks in 17 perceelen, zijnde geboden op:

No. 1 *f* 1095, no. 2 *f* 875, no. 3 *f* 850, no. 4 *f* 1017, no. 5 *f* 136, no. 6 *f* 320, no. 7 *f* 400, no. 8 *f* 625, no. 9 *f* 725, no. 10 *f* 701, no. 11 *f* 645, no. 12 *f* 645, no. 13 *f* 1286, no. 14 *f* 992, no. 15 *f* 257, no. 16 *f* 612 en op no. 17 *f* 696.

Alles in eigendom behoorende aan *Sjouke Klazes Nauta*, Kastelein onder Oostermeer.

DEZELFDE NOTARIS, zal, op datum en plaats voormeld, mede finaal veilen: Eene HUIZINGE, no. 32, en ERF, te Eestrum in de Buurt, bekend in de gemeente Oostermeer, sectie G, onder no. 339, groot 2 roede 20 el; waarop provisioneel is geboden *f* 401.

In eigendom behoorende aan *Klaas Cornelis de Vries*, te Bergum; — 12 Mei 1847 vrij te aanvaarden.

DE Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, aldaar op Zaturdagen den 6 en 20 Februarij 1847, telkens des avonds ten 7 ure, in den Wijnberg, presenteren te verkoopen:

Eene hechte KOOPMANS HUIZINGE en ERF c. a., staande op den Dijk bij de Blaauwpoort te Bolsward, geteekend letter B, no. 229, sectie A, no. 690, groot 65 el.

Den 12 Mei 1848 vrij te aanvaarden.

Belangrijke Verkoop van Veenderijen.

DE Notaris A. R. ATTEMA, te Wolvega, zal, op Vrijdag den 12 Februarij 1847, des namiddags ten 3 ure, ten huize van *W. Sekema*, Kasteleinsche aldaar, bij strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen,

voor de Wed. en Erven van *Oene L. Veenstra:*

Ongeveer 60 bunder best VEENLAND, te *Idzardt* en *Oldeholtwolde*, meerendeels begrepen in vijf welaangelegde bepolderingen, voorzien van HUIS, TENTEN, MOLENS, VALLATEN, GEREEDSCHAPPEN, aan of zeer nabij de Nieuwe Vaart van de Heeren Mrs. *van Heloma:* in 12 perceelen.

EEN INTREK met vrijen Opgang TE HUUR, boven J. J. OOSTERBAAN, op den Wirdumerdijk te Leeuwarden.

Uit de hand te koop of te huur:

Eene KOOPMANS-HUIZING, met geheel beschoten dak, voorzien van een groot Voorhuis, twee Kamers, klein Kamertje, grooten Kelder, Gang met Werkplaats, Bleek en Tuingrond, Bak en Put; staande te Oudebildtzijl, ten Westen de Vaart, ten Noorden den algemeenen Weg; bijzonder geschikt voor eenen Geneesheer; den 12 Mei 1847 te aanvaarden. De Conditien zijn te vernemen bij den bewoner P. J. JANSEN.

TE KOOP,

eene nieuwe solide en ligtloopende WAGEN, voor 15 *personen*, met Imperial, welke door twee Stedelijke Besturen is goedgekeurd als DILIGENCE.

Nadere inlichting bij F. DE HOO, Rijtuigfabrikeur buiten de voormalige Hoeksterpoort bij Leeuwarden.

UIT DE HAND TE KOOP, een *SCHEEPSHOL*, lang 17 el 2 palm, wijd 4 el 3 palm bevaren door R. C. DE VRIES, liggende te Akkrum. Te bevragen aldaar en bij C. P. BAKKER, te Lemmer.

VLASSCHOVEN

worden te koop gevraagd bij de Commissie van Werkverschaffing te Franeker; die dezelve te missen heeft, wordt verzocht monsters met prijs-opgaaf te bezorgen aan de werkplaats aldaar.

Franeker, den 27 Januarij 1847.

De President der Commissie,
L. R. FONTEIN.

DE Weduwe TUIJNHOUT, over de Kelders, te Leeuwarden, wenscht hare BORDUUR-ARTIKELEN uit te verkoopen, als: Carpette-Gaas, 80 Cent de el; Gaas voor Pantoffels, 25, 30, 35 Cent; 40 gesorteerde strengen fijne Wol, 60 Cent; 12 gesorteerde strengen Floszijde, 30 Cent; dikke groote strengen Wol, 10 en 12½ Cent; Knoopzijde, 12½ en 15 Cent het knotje; Goud- en Zilverdraad, 25 Cent het klosje; Zilver-Gaas, 90 Cent de el; Stalen Vergulden Koralen, 3 Cent het streng; ronde en vierkante Kaartjes, 5 en 6 Cent; Zijdestramien voor Kussens, en verder in alle breedten, Patronen enz. Alles zeer goedkoop.

DE Ondergeteekende maakt door deze aan zijne geeerde Stadgenooten bekend, dat hij de HUISTIMMERMANS-AFFAIRE voor zich zelve zal uitoefenen, en zijne werkplaats heeft gevestigd in wijk E, no. 83, aan de Zuiderhaven, op den hoek van de Vijverstraat; vroeger bij *W. Godthelp*, Huistimmerman, in gebruik. Verzoekende vriendelijk een ieders gunst en recommandatie; hopende zich deze door eene prompte en civiele bediening waardig te maken.

Harlingen, den 29 Januarij 1847.

H. TIGCHELAAR Mz.,
Huistimmerman.

Voor Liefhebbers van Paardenfokkerij.

DE Ondergeteekende maakt door deze bekend, dat bij hem op de plaats *Warkemaheerd*, onder Vierhuizen, gedurende de maand Februarij staat te koop: Een DRIEJARIGE BRUINE HENGST, welke zijns inziens alle vereischten bezit, om ter keuring te worden aangeboden.

Warkemaheerd onder Vierhuizen, (prov. Groningen), den 30 Januarij 1847.

C. J. DE COCK.

Bij ANNE J. BROUWER,

Wagenmaker te Sexbierum, is dadelijk vast werk te bekomen voor een WAGENMAKERSKNECHT, die zijn werk geheel of ten deele verstaat.

Ook is bij hem te bekomen een nieuwe LANDROL en eene halfsleten CHAIS.

EEN JONGELING, 23 jaren oud, van de Protestantsche Godsdienst, sedert eenige jaren in het Kruideniersvak werkzaam geweest en van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne tegen Mei aanstaande, als BEDIENDE in zoodanige affaire geplaatst.

Adres met franco brieven onder letter C, aan den Boekhandelaar F. WILKENS, te Groningen.

EENE JUFVROUW van goeden huize wenscht zich gaarne spoedig geplaatst te zien tot Gezelschap bij een' Heer of Dame, of ter waarneming eener kleine huishouding. Reeds zes jaren is zij in deze betrekking werkzaam. Zij belijdt de Gereformeerde Godsdienst en heeft den ouderdom van 26 jaren bereikt.

Nadere informatien in persoon of met vrachtvrije brieven bij den Heer G. T. N. SURINGAR, Boekhandelaar te Leeuwarden.

DEGENE welke een RAM vermist, kan denzelven tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug bekomen bij de Wed. M. T. WIJNIA, te Tzum.

********* **BIJ** G. T. N. SURINGAR, Boekdrukker en Boekverkooper op *de Kelders* te Leeuwarden, is van de pers gekomen en algemeen verkrijgbaar gesteld:

HET LEVEN EN STERVEN VAN RUURD PASSCHIERS VAN DIJK, *wegens gepleegden moord veroordeeld tot de straf des doods, en te regt gesteld binnen Leeuwarden op den 16 October* 1846, onder medewerking van Ds. DE GROOT te *Sneek* en P. W. WITTEBOL te *Leeuwarden*, beschreven door S. K. THODEN VAN VELZEN, Th. Dr. en Predikant te *Leeuwarden*. Met Fac-simile, genomen uit eenen eigenhandigen brief. *f* 1,80.

Inhoud: I. Kindschheid en Jongelingsjaren tot aan de eerste tuchthuisstraf. II. Ongebondenheid van den ontslagen tuchteling, diefstal en moord. III. Gevangenschap, verhoor, bekentenis. IV. Inwendige strijd en bevestiging van het goede beginsel. V. Ontmoetingen en verder gedrag in de gevangenis te *Sneek*. VI. Vonnis des doods; en gedrag van den ter dood veroordeelden. VII. Gesteldheid en werkzaamheid des ter dood veroordeelden gedurende zijne gevangenis te *Leeuwarden*. VIII. Laatste levensuren en dood. IX. Geestelijke Nalatenschap. X. Leerzame Wenken en opmerkingen.

Bij denzelfden is te bekomen:

DE PROVINCIALE KANTOORALMANAK

voor 1847, bevattende, behalve den almanak met aanwijzing der feestdagen en kermissen, opgave der verschillende *Autoriteiten*, *Ambtenaren*, *Commissien* en *Administratien*, alsmede der *Middelen van Vervoer* in deze Provincie, als daar zijn de *Posterijen*, *Stoombooten*, *Diligences*, *Vragt- en Beurtschepen* enz., [illegible]

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.